

Asia: VN/6525/2019

Lausuntopyyntö kevyemmän tarkastuksen käyttöönottoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 1.3.2019 työryhmän valmistelemaan ns. kevyemmän tarkastuksen käyttöönottamisen edellyttämiä muutoksia tilintarkastuslainsäädäntöön. Asettamispäätöksessä valmisteltavan uudistuksen keskeiseksi tavoitteeksi asetettiin yritysten lakisääteisten velvoitteiden ja kustannusten vähentäminen. Tehtäväksi määriteltiin kevyemmän tarkastuksen käyttöönottoa koskevien muutosten valmistelu. Huomioon otettaviksi seikoiksi määrättiin yritysten hallinnollisen taakan keventäminen ja sääntelyn sujuvoittaminen, sidosryhmien tarpeet, harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan tehokkuus sekä vaihtoehtoisten toteutustapojen kartoitus.

Kokoisuutena arvioiden nyt käsillä olevalla työryhmän esityksellä ei ole riittävästi kyetty vastaamaan työryhmälle asetettuihin tavoitteisiin. Työryhmämuistion esitys sääntelymalliksi ei ole kannatettava. Pääasialliset perustelut:

1.) esityksen taloudellisten vaikutusten arvioinnin mukaan yritysten kustannusten vähenemisen ennakoitaan jäävän yritysten kannalta lähes olemattomaksi. Yritysten tilintarkastusten varmuustaso tippuisi kohtuullisesta rajoitettuun, mutta hinta pysyisi samana.

2.) Kevennetyn tarkastuksen perustaminen puhtaasti ISRE 2400 -standardiin ei ole ongelmaton, sillä ISRE 2400 -standardin mukainen tarkastus ei yksinään täytä niitä tavoitteita, joita suomalaiselle tilintarkastukselle tulee sidosryhmien näkökulmasta asettaa.

3.) Hallinnon ja kirjanpidon tarkastuksen rooli tulisi ottaa kevennyksessä tarkastuksessa nyt esitettyä seikkaperäisemmin huomioon. Hallinnon ja kirjanpidon tarkastus ei ole ISRE 2400 -standardin

kohteena. Sinänsä on selvää, että hallinnon tarkastuksen tulisi kevennetyssä tarkastuksessa olla suppeampi kuin varsinaisessa tilintarkastuksessa.

Yksityiskohtaisten perustelujen osalta viitataan työryhmän mietintöön liitettyyn eriävään mielipiteeseen (Janne Ruohonen, 4.6.2020).

Olen aiemmin kannattanut kevennettyä tarkastusta koskevan sääntelyvaihtoehdon selvittämistä. Pidän tärkeänä, että kevennettyä tarkastusta koskeva työryhmä on nyt selvittänyt vaihtoehtoisia toimintatapoja ja muun muassa arvioinut kevennetyn tarkastuksen yrityksille aiheuttamia kustannuksia. Jatkovalmistelulle ei työryhmän esityksen pohjalta kuitenkaan nähdäkseen ole perusteita. Pienimpien yhteisöjen hallinnollisen taakan keventämiseksi tulee harkita muita - nyt esitettyä selkeämpiä - vaihtoehtoja, kuten tilintarkastuksen raja-arvojen hyvin maltillista korottamista. Myös ISA-standardien skaalautuvuus pienten yhteisöjen tilintarkastuksessa kaipaa selvennystä, mikäli pienimmille tarkastuskohteille ei saada luotua omaa kansainvälistä standardia.

Ruohonen Janne
Itä-Suomen yliopisto - Yritysoikeuden professori